

44 Uradni list RS, št. 44/2013
z dne 24. 5. 2013

1689. Pravilnik o delih in opremi vozil, Stran 5117.

Na podlagi 1. točke prvega odstavka 11. člena in 1. točke prvega odstavka 47. člena Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10) izdaja minister za infrastrukturo in prostor

P R A V I L N I K

o delih in opremi vozil

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina pravilnika in postopek informiranja)

(1) Ta pravilnik določa dele in opremo motornih in priklopnih vozil v cestnem prometu ter traktorjev pri opravljanju kmetijskih ali gozdarskih del. Določa tudi mere in mase vozil v cestnem prometu in zahteve za dele in opremo vozil.

(2) Ta pravilnik določa zahteve glede mer, mas, delov in opreme za vozila s posebno obliko nadgradnje in za prekategorizacijo vozil.

(3) Ta pravilnik je bil sprejet ob upoštevanju postopka informiranja v skladu z Direktivo 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (UL L št. 204 z dne 21. 7. 1998, str. 37), zadnjič spremenjeno z Uredbo (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 316 z dne 14. 11. 2012, str. 12).

2. člen

(priloge)

Vse priloge k temu pravilniku so sestavni del tega pravilnika.

3. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo:

1. »pravilnik UN/ECE« je tehnični predpis, ki je izdan kot priloga k Sporazumu o sprejemanju enotnih tehničnih pravilnikov za cestna vozila, opremo in dele, ki jih je mogoče vgraditi in/ali uporabiti v/na cestnih vozilih, ter o pogojih vzajemnega priznavanja homologacij, podeljenih na podlagi teh pravilnikov, sklenjenem v Ženevi 5. oktobra 1995 (Uradni list RS, št. 104/10), in vsebuje tehnične zahteve in pogoje za preskušanje posameznih delov in opreme vozil;
2. »kategorija vozila« je kategorija vozila, kot je določena v pravilnikih, ki urejajo področje ugotavljanja skladnosti vozil;
3. »delovni žaromet« je žaromet za osvetljevanje okolice pri opravljanju določenih dejavnosti;
4. »masa vozila« je masa vozila, pripravljenega za vožnjo, brez potnikov oziroma potnic (v nadaljnjem besedilu: potnik) in blaga, z voznikom (75 kg; voznik se ne upošteva pri vozilih, ki spadajo v kategorijo dvo- in trikolesnih motornih vozil), z 90 odstotki goriva in polnimi rezervoarji tekočin, razen odpadne vode, ter rezervnim kolesom in orodjem, pri avtobusih pa tudi z drugim članom posadke (75 kg), če je zanj predviden poseben sedež;
5. »skupna masa vozila« je masa vozila skupaj s tovorom;
6. »skupina vozil« je med seboj povezana skupina najmanj enega vlečnega vozila in najmanj enega priklopnega vozila, ki so v cestnem prometu udeleženi kot celota;
7. »omejilnik hitrosti« je samostojna naprava, prigradena na motor vozila, katere naloga je omejevanje največje hitrosti vozila, kot tudi sistem, integriran v konstrukcijo vozila, ki ima enako funkcijo;
8. »širina vozila« je razdalja med dvema navpičnima ravninama, vzporednima z vzdolžno osjo vozila, ki se dotikata skrajnih točk vozila na vsaki strani (glej tehnični specifikaciji za vozila TSV 144 in TSV 148);
9. »dolžina vozila« je razdalja med dvema navpičnima ravninama, pravokotnima na vzdolžno os vozila, ki se dotikata skrajnih točk vozila spredaj in zadaj (glej tehnični specifikaciji za vozila TSV 144 in TSV 148);
10. »višina vozila« je razdalja med tlemi in najvišjo točko vozila (glej tehnični specifikaciji za vozila TSV 144 in TSV 148);
11. »največja konstrukcijsko določena hitrost« je največja hitrost, za katero je proizvajalec projektiral vozilo, pri kateri je lahko varno udeleženo v prometu;
12. »osna obremenitev« je del skupne teže vozila in je sila, s katero os vozila obremenjuje podlago;
 - a. »največja tehnično dovoljena osna obremenitev« je osna obremenitev, ki jo določi proizvajalec izključno glede na konstrukcijsko – tehnične lastnosti osi;
 - b. »največja dovoljena osna obremenitev« je osna obremenitev, kot jo določa Priloga II tega pravilnika.

II. DELI IN OPREMA VOZIL

4. člen

(obvezna oprema vozil)

(1) Obvezna oprema vozil v cestnem prometu po tem pravilniku je:

- rezervno kolo ali ustrezna naprava oziroma pripomoček (razen za vozila kategorij O(1), L, T, C, R, S in vozila kategorij M(2) in M(3), ki so namenjena mestnemu in linijskemu prevozu, ter vozila kategorije N z obliko nadgradnje »SG« in dodatnim opisom »komunalno«), kot je opredeljeno v 17. členu tega pravilnika, in orodje za zamenjavo;
- varnostni trikotnik za označitev, da je vozilo ustavljeno na cestišču (razen za vozila kategorij L(1)e, L(2)e in L(3)e), ki mora biti homologiran po Pravilniku UN/ECE R 27;
- gasilnik za vozila za javni prevoz potnikov, avtobuse in tovorna vozila (za vozila kategorij M(1) in N(1) z gasilno sposobnostjo najmanj 8A, 55B, za ostala vozila z gasilno sposobnostjo najmanj 21A, 113B);
- komplet za prvo pomoč za avtomobiliste za vozila kategorij M, N, T in C, ki je opredeljen v Prilogi I tega pravilnika;

- komplet za prvo pomoč za motoriste za vozila kategorij L (razen za vozila kategorij L(1)e, L(2)e), ki je opredeljen v Prilogi I tega pravilnika;
 - rezervne žarnice, kot so opredeljene v 10. členu tega pravilnika (razen za vozila kategorij L(1)e, L(2)e, L(3)e, L(4)e, L(5)e, T in C);
 - zimska oprema, kot je opredeljena v 20. do 22. členu tega pravilnika.
- (2) Obvezna oprema tovornih vozil, priklopnih vozil in avtobusov je poleg opreme iz prejšnjega odstavka še:
- podložne zagozde (najmanj 2 kosa), razen za vozila kategorije N(1), O(1) in O(2);
 - dodatni varnostni trikotnik za označitev, da je vozilo ustavljeno na cestišču, ki mora biti homologiran po Pravilniku UN/ECE R 27 – samo za tovorna vozila in avtobuse, če vlečejo priklopno vozilo, in motorno vozilo, ki vozi na koncu kolone, če motorna vozila vozijo v organizirani koloni;
 - kladivo za razbijanje stekla – samo za vozila kategorij M(2) in M(3) (najmanj 2 kosa).
- (3) Obvezna oprema traktorjev, traktorskih priklopnikov in vlečenih traktorskih priključkov je poleg opreme iz prvega odstavka tega člena še:
- podložne zagozde (najmanj 1 kos).

5. člen

(zahteve za ugotavljanje skladnosti vozil)

- (1) Zahteve za sisteme, sestavne dele in samostojne tehnične enote vozil so opredeljene v ustreznih pravilnikih o ugotavljanju skladnosti vozil in tehničnih specifikacijah za vozila, ki jih ti pravilniki določajo.
- (2) Mere in mase vozil v cestnem prometu so določene v Prilogi II tega pravilnika.

6. člen

(zahteve, ki jih predpisi iz 5. člena tega pravilnika ne zajemajo)

- (1) Zahteve za dele sistemov za pogon vozil z utekočinjenim naftnim plinom in za vgradnjo teh sistemov na vozilo so določene v Pravilniku UN/ECE R 67.
- (2) Zahteve za dele sistemov za pogon vozil s komprimiranim naravnim plinom in za vgradnjo teh sistemov na vozilo so določene v Pravilniku UN/ECE R 110.
- (3) Zahteve za sisteme za pogon vozil z utekočinjenim naftnim plinom oziroma s komprimiranim naravnim plinom, namenjene za naknadno vgradnjo na vozilo, so določene v Pravilniku UN/ECE R 115.
- (4) Zahteve za sisteme za pogon električnih vozil so določene v Pravilniku UN/ECE R 100.

7. člen

(naprave za omejevanje hitrosti)

Naprave za omejevanje hitrosti ali podobni vgrajeni sistemi za omejevanje hitrosti motornih vozil kategorij M(2), M(3), N(2) in N(3) v cestnem prometu po tem pravilniku so določene v tehnični specifikaciji za vozila TSV 147. Obveznost vgradnje, nastavitve in preverjanje naprav je določena v Prilogi V.

III. DODATNE ZAHTEVE ZA DELE IN OPREMO VOZIL

8. člen

(dodatne zahteve glede svetlobne opreme)

(1) Na vozilih v cestnem prometu smejo biti nameščene samo predpisane homologirane svetlobne in svetlobno signalne naprave, ki jih ni dovoljeno zaslanjati, jim zmanjševati svetilnosti ali jim spreminjati barve oddane svetlobe. Žarometi za dolgi in kratki svetlobni pramen ter žarometi za meglo so lahko zaslonjeni, ko niso vključeni.

(2) Če je svetlobna oprema zaradi prigradenih naprav ali opreme zakrita, mora biti nameščena dodatna svetlobna oprema, ki nadomešča funkcijo zakrite svetlobne opreme.

9. člen

(delovni žarometi na vozilih)

Delovni žarometi smejo biti nameščeni le na delovnih vozilih, na delovnih strojih, na traktorjih, na vozilih policije, na vozilih za nujno medicinsko pomoč, na namenskih vozilih drugih reševalnih služb, na vozilih inšpekcije, pristojne za promet, na gasilskih vozilih, na vozilih civilne zaščite, na vozilih služb za vzdrževanje cest in napeljav, na vozilih za pomoč na cesti ter na vozilih za odvoz poškodovanih vozil ali vozil v okvari.

10. člen

(rezervne žarnice)

Komplet rezervnih žarnic mora vsebovati žarnice z žarilno nitko za najmanj polovico žarničnih mest podvojenih zunanjih svetlobnih in svetlobno-signalnih naprav in po eno žarnico z žarilno nitko za zunanja nepodvojena žarnična mesta, pri katerih je mogoča zamenjava samih žarnic.

11. člen

(svetlobna oprema na traktorskih priklopnikih in priključkih)

(1) Za svetlobno opremo na traktorskih priklopnikih so zahteve in predpisane mere vgradnje določene v tehnični specifikaciji za vozila TSV 120.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko odpade zahteva po vgradnji žarometov za vzratno vožnjo, zadnjih svetilk za meglo, gabaritnih, bočnih ter prednjih pozicijskih svetilk s tem, da se bočne in prednje pozicijske svetilke nadomestijo z ustreznimi odsevniki.

(3) Če svetlobno opremo na traktorju zakriva vlečen traktorski priključek, mora biti dodatna svetlobna oprema na traktorskem priključku v skladu z zahtevami za priklopna vozila.

12. člen

(vozila, opremljena s posebnimi opozorilnimi svetilkami)

Posebne opozorilne svetilke so lahko nameščene na vozilih v skladu s predpisi, ki urejajo pravila cestnega prometa.

13. člen

(dodatne zahteve glede varnostnih stekel)

(1) Na homologiranih oziroma posamično odobrenih vozilih se lahko stekla naknadno zatemnijo do te mere, da je svetlobna prepustnost stekla skupaj z nalepljeno folijo najmanj 70 % za vetrobransko steklo in za prednja bočna stekla (pri vozniku in sovozniku – pred B stebričkom).

(2) Prejšnji odstavek ne velja za ozek pas na zgornjem robu vetrobranskega stekla, ki je namenjen zaščiti pred soncem.

14. člen

(zrcalne folije)

Vgradnja zrcalnih folij, ki na zunanji strani odbijejo več kot 25 % vidnega dela svetlobe, je na vozilih prepovedana.

15. člen

(vzratna ogledala)

Če so stekla na zadnji steni vozila zatemnjena tako, da prepuščajo manj kot 30 % svetlobe, mora biti vozilo opremljeno z vzratnimi ogledali na obeh straneh.

16. člen

(dodatne zahteve za pnevmatike)

(1) Pnevmatike na vozilu morajo po velikosti, nosilnosti in kategoriji hitrosti ustrezati pnevmatikam, ki so v potrdilu o

skladnosti vozila ali v soglasju k registraciji vpisane v rubriki »dovoljene pnevmatike« ali v drugem ustreznem dokumentu o vozilu. Uporaba drugačnih pnevmatik je mogoča le po dodatni odobritvi vozila.

(2) Na vozilih z največjo dovoljeno maso do vključno 3,5 tone, ki dosegajo hitrost nad 40 km/h morajo biti, poleg zahtev v prvem odstavku tega člena, vse pnevmatike enake velikosti (če izdelovalec vozila ni predvidel različnih pnevmatik na različnih oseh), vrste (poletne, zimske, terenske) in zgradbe (diagonalne, prepasane diagonalne, radialne), na isti osi pa tudi iste nosilnosti, kategorije hitrosti ter istega proizvajalca in dezena (vzorec tekalne površine).

(3) Na vozilih z največjo dovoljeno maso nad 3,5 tone in, ki dosegajo hitrost nad 40 km/h morajo biti, poleg zahtev v prvem odstavku tega člena, pnevmatike na isti osi enake velikosti, vrste, zgradbe, nosilnosti in kategorije hitrosti ter istega proizvajalca in dezena.

(4) Pnevmatike morajo biti vgrajene na vozilo v skladu z navodili proizvajalca pnevmatik oziroma vozila.

17. člen

(rezervno kolo)

(1) Izjema k določilom prvega odstavka prejšnjega člena so rezervne pnevmatike tipa T za začasno uporabo, s katerimi so originalno opremljena rezervna kolesa. Pri tem mora voznik upoštevati največjo dovoljeno hitrost uporabljane pnevmatike, njihova uporaba pa je omejena le na čas do zamenjave poškodovane pnevmatike.

(2) Rezervno kolo lahko nadomesti ustrezna naprava ali pripomoček, ki ga je predvidel izdelovalec vozila, ali pnevmatika, ki omogoča vožnjo tudi ob predrtju.

18. člen

(globina kanalov v dezenu pnevmatik)

(1) Globina kanalov v dezenu pnevmatik (merjena na mestu ob kazalniku obrabe) mora biti po obsegu in širini na pnevmatikah vozil na vozilih kategorij L(1)e in L(2)e najmanj 1 mm, na vozilih kategorij M(1) in N(1) ter njihovih priklopnih vozilih najmanj 1,6 mm, in na drugih vozilih najmanj 2 mm.

(2) Razlika v globini kanalov dezena pnevmatik na isti osi ne sme biti večja od 5 mm.

(3) Določilo prvega odstavka tega člena ne velja za starodobna vozila, ki so bila originalno opremljena s pnevmatikami, katerih globina kanalov v dezenu pnevmatik je bila pri novih pnevmatikah manjša od s tem predpisom določene, če se taka vozila ne uporabljajo na javnih cestah. Ne glede na to določilo pa se taka vozila lahko uporabljajo predvsem na relijih veteranov ali podobnih prireditvah.

(4) Kanali v dezenu pnevmatik se lahko narezujejo le pri pnevmatikah, ki so za to predvidene in imajo na boku oznako »REGROOVABLE« ali temu ustrezno oznako njihovega proizvajalca.

(5) Pnevmatike za vozila kategorij M(1), N(1) in L se ne smejo narezovati.

(6) Narezane pnevmatike se ne smejo uporabljati na prednjih oseh motornih vozil in na vozilih za prevoz nevarnega blaga.

19. člen

(obnovljene pnevmatike)

(1) Obnovljene pnevmatike se smejo uporabljati na vozilih, če imajo oznake za mero, nosilnost in kategorijo hitrosti ter nedvoumne oznake, da je pnevmatika obnovljena v homologiranem obratu za obnovo pnevmatik.

(2) Obnovljene pnevmatike se ne smejo uporabljati na vozilih kategorije L in prednjih oseh vozil kategorij M(2), M(3) in vozil za prevoz nevarnega blaga.

20. člen

(zimska oprema vozil)

(1) Zimsko opremo motornih vozil kategorij M(1), N(1), L(5)e, L(6)e in L(7)e sestavljajo:

– zimske pnevmatike na vseh kolesih ali

– poletne pnevmatike in v priboru ustrezno velike snežne verige za pogonska kolesa ali verigam enakovredni pripomočki. Vozila s štirikolesnim pogonom morajo imeti v primeru stalnega pogona snežne verige vsaj za eno os, v primeru priklopljivega pogona vsaj za stalno vklopljeno os.

(2) Zimsko opremo motornih vozil kategorij N(2), N(3), M(2) in M(3) sestavljajo:

– zimske pnevmatike najmanj na pogonskih kolesih ali

– poletne pnevmatike in v priboru ustrezno velike snežne verige za pogonska kolesa ali verigam enakovredni pripomočki. Vozila s štirikolesnim pogonom morajo imeti v primeru stalnega pogona snežne verige vsaj za eno os, v primeru priklopljivega pogona vsaj za stalno vklopljeno os.

Poleg tega morajo imeti ta vozila v opremi še lopato.

(3) Glavni kanali dezena pnevmatik, ki štejejo v zimsko opremo, morajo biti globoki najmanj 3 mm. Zimske pnevmatike, ki imajo glavne kanale dezena globoke manj kot 3 mm, prištevamo k poletnim pnevmatikam.

(4) Zimske pnevmatike so tiste pnevmatike, ki imajo na boku proizvajalčevo oznako »M+S« ali »M.S« ali »M&S«.

(5) Ne glede na določilo prvega in drugega odstavka tega člena štejejo za zimsko opremo vozil, ki so v prometu na priobalnem območju Republike Slovenije, tudi samo poletne pnevmatike z globino glavnih kanalov dezena pnevmatik najmanj 3 mm. Priobalno območje je v skladu s tem pravilnikom del ozemlja Republike Slovenije, ki ga omejuje obala Jadranskega morja, meja z Republiko Italijo, meja z Republiko Hrvaško ter naslednje ceste (ki niso vključene v to območje):

– R3 627 – odsek 3761 mejni prehod Osp – Črni kal;

– R1 208 – odsek 1434 Črni kal – Aver;

– R2 208 – odsek 1059 Aver – Gračišče;

– R3 626 – odsek 3726 Gračišče – mejni prehod Brezovica pri Gradinu.

(6) V cestnem prometu ni dovoljeno uporabljati pnevmatik z žebli.

21. člen

(kategorija hitrosti zimske pnevmatike)

Kategorija hitrosti zimske pnevmatike mora ustrezati zahtevam točke 3.4.2.2 Priloge IV tehnične specifikacije za vozila TSV 146/01.

22. člen

(obveza glede zimske opreme vozil)

Z zimsko opremo morajo biti motorna vozila iz prvega in drugega odstavka 20. člena tega pravilnika opremljena v zimskem času (od 15. novembra do 15. marca naslednjega leta) in v zimskih razmerah. Vozila, ki uporabljajo zimsko opremo po drugi alineji prvega odstavka in drugi alineji drugega odstavka ter petega odstavka 20. člena tega pravilnika, morajo imeti v zimskih razmerah na pogonskih kolesih ustrezne in pravilno nameščene snežne verige ali verigam enakovredne pripomočke. Enakovrednost pripomočkov odobri homologacijski organ v Republiki Sloveniji.

23. člen**(zaščitne čelade)**

Zaščitne čelade, namenjene voznikom in potnikom na vozilih kategorije L, morajo biti homologirane po Pravilniku UN/ECE R 22.

24. člen**(posebne opozorilne svetilke)**

Posebne opozorilne svetilke morajo biti homologirane po Pravilniku UN/ECE R 65. Vgrajene morajo biti čim bližje najvišjemu delu vozila tako, da so dobro vidne z vseh strani.

25. člen**(označevanje počasnih vozil)**

(1) Vozila (razen enoslednih vozil), katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 40 km/h, kot tudi njihova priklopna vozila, morajo imeti na zadnji strani tablo za označevanje počasnih vozil, ki mora biti homologirana v skladu s Pravilnikom UN/ECE R 69.

(2) Pri skupini vozil velja zahteva iz prejšnjega odstavka samo za zadnje vozilo v skupini.

26. člen**(označevanje težkih in dolgih vozil)**

(1) Vozila kategorij N(2), N(3), O(3) in O(4) morajo imeti na zadnji strani table za označevanje težkih in dolgih vozil, ki morajo biti homologirane in nameščene v skladu s Pravilnikom UN/ECE R 70.

(2) Odsevne oznake na vozilih kategorij M(2), M(3), N, O(2), O(3) in O(4) morajo biti homologirane in nameščene v skladu s Pravilnikom UN/ECE R 104.

27. člen

(varnostni elementi traktorjev)

(1) Pri traktorjih s spredaj nameščenimi traktorskimi priključki morata biti v primeru, če znaša vzdolžna razdalja med sredino volanskega obroča traktorja in sprednjim robom traktorskega priključka več kot 3 m, na sprednjem delu traktorskega priključka nameščeni dodatni stranski ogledali, ali ogledali postavljeni v obliki črke V, ki omogočata pregled v smeri, ki je pravokotna na vzdolžno os traktorja. Posamezno ogledalo mora imeti površino najmanj 300 cm² in ni nujno homologirano.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka dodatnih stranskih ogledal ni potrebno namestiti, če konstrukcija traktorskega priključka tega ne omogoča (npr. traktorski priključek za prenos bal).

(3) Izpostavljeni deli traktorja in traktorskih priključkov, ter delovnih strojev, ki so lahko nevarni za druge udeležence v prometu in so nameščeni na višini največ do 2 m nad cestiščem (npr. rezila, konice, žbice, robovi), morajo imeti med vožnjo po cesti nameščene varovalne naprave, ki morajo biti označene v skladu z 28. členom tega pravilnika.

(4) Traktorji morajo biti opremljeni z zaščitno konstrukcijo pri prevrnitvi.

28. člen

(označevanje širših traktorjev in delovnih strojev)

(1) Kmetijski in gozdarski traktorji ter njihovi priklopniki ali traktorskimi priključki, in delovni stroji s širino več kot 2,55 m, morajo imeti v cestnem prometu na skrajnih točkah svoje širine spredaj in zadaj prečno nameščene opozorilne table po standardu SIST EN 12899-1, RA 2, CR 2. Table morajo biti velikosti najmanj 400 mm x 400 mm, na njih pa se morajo izmenjavati 100 mm široki odsevni beli in rdeči pasovi, ki potekajo pod kotom 45°. Če konstrukcija vozila to omogoča, so lahko namesto tabel nalepljene nalepke z enakimi lastnostmi kot opozorilne table.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so v primeru, če konstrukcija vozila ne omogoča namestitve označevalnih tabel predpisane velikosti, lahko nameščene označevalne table ali označevalne nalepke enakih lastnosti, z najmanjšo površino 600 cm² in najmanjšo stranico 120 mm.

(3) Če znaša razdalja med zunanjim robom v prvem odstavku navedenih vozil oziroma traktorskih priključkov in zunanjim robom pozicijskih svetilk vozila več kot 400 mm, morajo biti ponoči oziroma v pogojih zmanjšane vidljivosti, čim bližje zunanjemu robu, nameščene dodatne pozicijske svetilke ter odsevniki, usmerjeni naprej in nazaj.

(4) Z označevalnimi tablami, oziroma nalepkami iz prvega odstavka tega člena so lahko označeni tudi zunanji robovi traktorskih priključkov, ki niso širši od 2,55 m, vendar imajo do višine 2,0 m nameščene sestavne dele, ki so lahko nevarni za druge udeležence v prometu in niso dobro vidni (npr. rezila, konice, žbice, robovi).

29. člen

(opremljenost traktorskih priklopnikov in vlečenih traktorskih priključkov z zavorami)

(1) Traktorski priklopniki morajo biti opremljeni z zavorami po naslednjih kriterijih:

1. za priklopna vozila z največjo dovoljeno maso do dvakratnika mase traktorjev, ki jih vlečejo in z največjo konstrukcijsko določeno hitrostjo do 10 km/h zavorni sistem ni potreben (samo ročna zavora);

2. za priklopna vozila do največje dovoljene mase 3,5 tone je z največjo konstrukcijsko določeno hitrostjo do 25 km/h dovoljena tudi samo ročna zavora priklopnega vozila, ki se upravlja s traktorja;

3. za priklopna vozila z največjo določeno maso večjo od 3,5 tone je potreben zavorni sistem in sicer:

– pri največji dovoljeni hitrosti do 25 km/h enocestvena zračna ali hidravlična zavora;

– pri največji dovoljeni hitrosti več kot 25 km/h dvocestvena zračna ali hidravlična zavora;

4. naletna zavora je dovoljena za priklopna vozila:

- z največjo konstrukcijsko določeno hitrostjo do 25 km/h in največjo dovoljeno maso do 8 ton (zavora na eno os);
- z največjo konstrukcijsko določeno hitrostjo do 40 km/h in največjo dovoljeno maso do 8 ton (zavora na vsa kolesa);
- z največjo konstrukcijsko določeno hitrostjo do 80 km/h in največjo dovoljeno maso do 3,5 tone (zavora na vsa kolesa).

(2) Vlečeni traktorski priključek, katerega največja dovoljena masa presega maso traktorja, ki ga vleče, mora biti opremljen z zavorami, kot je določeno za traktorske priklopnike v prejšnjem odstavku tega člena.

30. člen

(varnostna vez priklopnih vozil)

(1) Vsa priklopna vozila, ki so opremljena z zavornim sistemom, morajo biti opremljena tudi z napravo, ki ob pretrganju zveze med vlečnim in priklopnim vozilom zavre priklopno vozilo.

(2) Vsa priklopna vozila kategorije O(1) brez zavore morajo imeti na vlečni glavi pritrjeno varnostno vez (žična vrv ali veriga), ki se pri priklopniku, spetem z vlečnim vozilom, natakne preko vlečne kljuke vlečnega vozila. Ta varnostna vez ob pretrganju zveze med vlečnim in priklopnim vozilom prepreči dotik vlečnega dela priklopnika s tlemi in omogoči vodenje priklopnika.

31. člen

(zvočni znak pri vzratni vožnji)

(1) Tovorna vozila, na katerih je zaradi konstrukcije vozila vozniku omogočen pogled na dogajanje za (praznim ali natovorjenim) vozilom le s pomočjo zunanjih vzratnih ogledal, morajo imeti na zadnji strani vozila vgrajeno tudi napravo za oddajanje zvočnega znaka za vzratno vožnjo.

(2) Naprava za oddajanje zvočnega znaka se mora vključiti z vklopom vzratne prestave v menjalniku.

(3) Naprava mora oddajati prekinjajoč zvočni znak z jakostjo od 45 do 55 dB/A in s frekvenco delovanja 1 do 2 Hz s tem, da zvočni znak traja 1/3 do 1/2 intervala.

(4) Določba prvega odstavka tega člena se ne uporablja za starejša vozila, ki nimajo priključka za vklop žarometa za vzratno vožnjo.

32. člen

(prekategorizacija vozil)

Vsako vozilo, za katerega se želi doseči sprememba kategorije, je treba ustrezno predelati in zanj nato opraviti posamično odobritev vozila, kot je določena v zakonu, ki ureja področje motornih vozil.

33. člen

(prekategorizacija vozila iz kategorije M(1) v N(1))

(1) Za prekategorizacijo vozila iz kategorije M(1) v N(1) mora predelano vozilo izpolnjevati naslednje zahteve glede mer, mas, delov in opreme:

1. imeti mora vrata na zadnji steni;

2. imeti sme samo eno vrsto sedežev za voznika in sovoznika, izjemoma če je izpolnjen pogoj iz 11. točke tega odstavka, ima lahko dve vrsti sedežev;

3. okenske odprtine v prostoru, namenjenem prevozu tovora, ne smejo biti zastekljene, temveč fiksno zaprte s pločevino, ki mora biti na zunanji strani lakirana v barvi vozila; okenske odprtine na zadnjih vratih so lahko zastekljene; pločevina, ki zapira okenske odprtine mora biti pritrjena na karoserijo vozila na tak način, da se je ne da odstraniti brez poškodovanja karoserije;

4. tovorni prostor mora biti od potniškega ločen s pregrado (pločevina ali kovinska mreža) po celi višini in širini, zračnost med pregradno steno in fiksnimi deli karoserije vozila je lahko največ 40 mm, izjemoma na zelo kratkih odsekih, kjer oblika karoserije močnejše odstopa od zvezne linije, tudi do 70 mm; pregrada mora biti trdno povezana s karoserijo in podom tovornega prostora na tak način, da se je ne da odstraniti brez poškodovanja karoserije; v pločevinasti pregradni steni je lahko vgrajeno tudi okno, ki pa mora biti, če je večje od 800 cm², zaščiteno z varovalno mrežo (enake konstrukcije, kot za pregrado) s strani tovornega prostora; če je pregrada iz kovinske mreže, ne sme biti mogoče skozi zanke mreže potisniti preskusnega telesa z merami 50 x 10 mm, z robovi, ki so zaobljeni s polmerom 0,5 mm; pregrada se ob obremenitvi s preskusno silo, ki deluje v času najmanj 10 sekund preko preskusnega telesa s kvadratno čelno površino s stranico 50 mm v sredini pregrade in v smeri vožnje, ne sme odtrgati od karoserije vozila, lahko pa se deformira za največ 200 mm; preskusna sila (v N) je $F = 0,3 \times Q \times 9,81$, pri čemer je Q največja možna masa tovora (v kg); preverjanje trdnosti pregradne stene se lahko izvede z mehanskim preskusom ali računsko;

5. če so v tovornem delu pritrdišča za sedeže in varnostne pasove, morajo biti ta pritrdišča zavarjena, izvrtana ali obdelana tako, da jih ni mogoče ponovno uporabiti, razen v primeru, ko se pritrdišča za sedeže uporabijo za pritrditev pregradne stene;

6. tla tovornega prostora morajo biti ravna; talna konstrukcija mora biti trdno povezana z vozilom na tak način, da se je ne da odstraniti brez poškodovanja karoserije; vdolbine za noge pri odstranjenih sedežih morajo biti izravnane in zaprte tudi od strani;

7. v tovornem prostoru morata biti najmanj dva para pritrdišč za fiksiranje tovora; pritrdišča so lahko oddaljena od stranske stene največ 150 mm, od prednje ali zadnje stene pa največ 200 mm; vzdolžna oddaljenost med pritrdišči je lahko največ 1.000 mm; pritrdišča so lahko nameščena tudi na stranskih stenah, vendar čim bližje ravni poda (največ 200 mm); pritrdišče mora zdržati najmanj preskusno silo F iz 4. točke tega odstavka;

8. če je tovorni prostor krajši od 1.500 mm, morajo biti bočna vrata v tovornem prostoru blokirana;

9. biti mora opremljeno z napravo za zvočni opozorilni signal pri vzratni vožnji;

10. biti mora opremljeno z vzratnimi ogledali na obeh bočnih straneh;

11. v tovornem prostoru mora biti mogoče sestaviti kontrolni okvir naslednjih mer:

pri vozilih z notranjo višino manjšo od 1.350 mm:

$d = 1.250 \text{ mm}$, $v = 980 \text{ mm}$ in $\dot{s} = 500 \text{ mm}$;

oziroma pri vozilih z notranjo višino enako 1.350 mm ali večjo:

$d = 2.000 \text{ mm}$, $v = 1.300 \text{ mm}$ in $\dot{s} = 500 \text{ mm}$ (pri eni vrsti sedežev)

ali

$d = 1.500 \text{ mm}$, $v = 1.300 \text{ mm}$ in $\dot{s} = 500 \text{ mm}$ (pri dveh vrstah sedežev);

(mera »d« se meri v smeri vzdolžne osi vozila, mera »v« pa v navpični smeri);

12. razmerje med maso potnikov in maso tovora mora biti v korist tovora:

$$P - [M + (N \times 68)] > N \times 68$$

kjer je:

P = največja tehnično dovoljena masa obremenjenega vozila v kg;

M = masa vozila v stanju, pripravljenem za vožnjo v kg;

N = število sedežev, razen vozniškega.

(2) Zahteve iz 11. točke prejšnjega odstavka ne veljajo za prekategorizacijo pri vozilih, kjer obstaja pri proizvajalcu vozila tudi različica tega vozila v tovarni izvedbi. V tem primeru mora biti velikost tovarnega prostora najmanj enaka tisti iz originalne različice.

(3) Zahteve iz 11. točke prvega odstavka tega člena se pri vozilih, kjer je tovarni prostor v pretežni meri zapolnjen s trdno vgrajeno opremo, preverjajo pred vgraditvijo opreme.

(4) Zahteve iz prvega odstavka tega člena, razen 8. in 11. točke, se uporabljajo tudi pri dodelavi oziroma predelavi vozil kategorije N(1).

IV. DODATNE ZAHTEVE ZA VOZILA S POSEBNO OBLIKO NADGRADNJE OZIROMA S POSEBNIM NAMENOM

34. člen

(bivalna vozila)

(1) Vozilo z obliko nadgradnje »SA – bivalno vozilo« mora biti opremljeno v skladu z zahtevami tega člena.

(2) V bivalnem vozilu mora biti trajno urejen bivalni prostor z vsaj naslednjo opremo:

– sedeži in miza,

– ležišča, ki se lahko sestavijo iz sedežev,

– oprema za pripravo hrane (vgrajen električni oziroma plinski štedilnik, kuhinjski pult, pomivalno korito, rezervoarji za svežo in odpadno vodo) in

– oprema za hrambo.

(3) Oprema iz prejšnjega odstavka mora biti fiksno pritrjena v bivalnem prostoru, vendar sme biti mogoče mizo na enostaven način odstraniti. Vsa vrata omaric morajo imeti zapirala z mehanskim varovanjem.

(4) Za dostop v bivalni prostor vozila morajo biti na desni ali zadnji strani vrata.

(5) Bivalni prostor mora imeti urejeno osvetlitev. V dnevnem oziroma kuhinjskem prostoru mora biti vgrajeno najmanj eno okno. Okna morajo biti tudi na obeh straneh ob sedežih, če se v bivalnem prostoru med vožnjo nahajajo potniki. Okna morajo biti zastekljena s homologiranimi stekli in na vratih vgrajene dvostopenjske avtomobilске ključavnice z varnostnim zaklepanjem, ki preprečuje nehoteno odpiranje vrat med vožnjo.

(6) Bivalno vozilo mora imeti praviloma stojno višino, ki se lahko zagotovi tudi z dvižno streho. Izjemoma je lahko kuhinjski pult s štedilnikom vgrajen tudi tako, da se uporablja pod odprtimi dvižnimi zadnjimi vrati, kadar gre za manjše bivalno vozilo z dvema sedežema, ki nima stojne višine.

(7) Sedeži (posamični sedeži oziroma sedežne klopi z ogradjem), ki so predvideni za prevoz potnikov in so vgrajeni v bivalnem prostoru, morajo biti homologirani, ustrezno pritrjeni na nosilno ogrodje vozila in opremljeni s tritočkovnimi varnostnimi pasovi ter nasloni za glavo oziroma z ustrezno oblažjenim naslonjalom tudi v višini glave. Pri tem notranja oprema ne sme segati v območje gibanja teles potnikov na sedežih, pripetih z varnostnimi pasovi, in ne sme predstavljati dodatne nevarnosti za potnike. Bočni sedeži niso dovoljeni.

(8) Število sedežev v bivalnem vozilu mora biti najmanj enako številu ležišč.

(9) Plinska peč mora ustrezati Direktivi 2001/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2001 o ogrevalnih sistemih motornih in priklopnih vozil, ki spreminja Direktivo Sveta 70/156/EGS in razveljavlja Direktivo Sveta 78/548/EGS (UL L št. 292 z dne 9. 11. 2001, str. 21), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 661/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o zahtevah za homologacijo za splošno varnost motornih vozil, njihovih priklopnikov ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila (UL L št. 200 z dne 31.

7. 2009, str. 1).

(10) Bivalno vozilo mora izpolnjevati ustrezne zahteve naslednjih standardov, kjer pride v poštev:

- SIST EN 721:2005 – Bivalna počitniška vozila – Zahteve za varnostno prezračevanje;
- SIST EN 722–1:2005 – Bivalna počitniška vozila – Sistem ogrevanja na tekoča goriva – 1. del: Počitniške prikolice in premične počitniške hišice;
- SIST EN 1645–1:2005+A1:2008 – Bivalna počitniška vozila – Prikolice – 1. del: Zdravstvene in varnostne zahteve za bivanje;
- SIST EN 1645–2:2008 – Bivalna počitniška vozila – Prikolice – 2. del: Obremenitev;
- SIST EN 1646–1:2005+A1:2008 – Bivalna počitniška vozila – Avtodomi – 1. del: Zdravstvene in varnostne zahteve za bivanje;
- SIST EN 1646–2:2008 – Bivalna počitniška vozila – Avtodomi – 2. del: Obremenitev;
- SIST EN 1648–1:2005 – Bivalna počitniška vozila – 12 V enosmerna električna napeljava male napetosti – 1. del: Počitniške prikolice;
- SIST EN 1648–2:2005 – Bivalna počitniška vozila – 12 V enosmerna električna napeljava male napetosti – 1. del: Avtodomi;
- SIST HD 384.7.754 S1:2005 oziroma SIST HD 60364-7-708:2009;
- SIST EN 1949:2011 – Specifikacija za vgradnjo sistemov na UNP v bivalna počitniška vozila in druga cestna vozila in
- SIST EN 1949:2004/A1:2005 – Specifikacija za vgradnjo sistemov na UNP v bivalna počitniška vozila in druga cestna vozila – Dopolnilo A1.

35. člen

(reševalna vozila)

(1) Vozilo z obliko nadgradnje »SC – reševalno vozilo« in enim od dodatnih opisov iz tretjega odstavka tega člena mora biti opremljeno najmanj z opremo v skladu z zahtevami tega člena ter ustrezati zahtevam predpisov, ki urejajo izvajanje nujne medicinske pomoči oziroma prevoze pacientov, in jih izda minister, pristojen za zdravje.

(2) Reševalna vozila morajo biti prepoznavne barve, označena z vizualnimi oznakami vozila nujne medicinske pomoči in opremljena s posebnimi opozorilnimi svetilkami, ki oddajajo modro svetlobo tako, da so vidne z vseh strani. Reševalna vozila imajo lahko vgrajene tudi delovne žaromete. Ta vozila morajo imeti vgrajeno tudi ustrezno zvočno signalizacijo.

(3) Reševalna vozila se delijo v tri skupine in sicer:

- z dodatnim opisom »reanimobil«, ki ustreza zahtevam standarda SIST EN 1789:2007, tip C;
- z dodatnim opisom »nujno reševalno vozilo«, ki ustreza zahtevam standarda SIST EN 1789:2007, tip B in
- z dodatnim opisom »nenujno reševalno vozilo«, ki ustreza zahtevam standarda SIST EN 1789:2007, tip A.

(4) V prostoru reševalnega vozila morajo biti vgrajena prenosna nosila na podstavku, sedeži za zdravniško osebje oziroma spremljevalca ter ostala specialna oprema za izvajanje nujne medicinske pomoči. Vgrajen je lahko tudi poseben prevozni sedež za bolnika, ki pa mora biti med vožnjo ustrezno zavarovan. Namestitev nosil, premičnih sedežev in medicinske opreme v prostoru reševalnega vozila mora biti skladno z zahtevami standarda SIST EN 1789:2007. Sedeži, obrnjeni v smeri vožnje, morajo biti opremljeni s tritočkovnimi varnostnimi pasovi in nasloni za glavo, sedeži, obrnjeni proti smeri vožnje pa najmanj z dvotočkovnimi varnostnimi pasovi.

(5) Poleg zahtev iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena mora reševalno vozilo izpolnjevati ustrezne zahteve naslednjih standardov, kjer pride v poštev:

- SIST EN 1865–1:2010 – Specifikacije za nosila in drugo opremo za ravnanje s pacienti v reševalnih vozilih – 1. del:

Specifikacija za splošne sisteme nosil in opremo za ravnanje s pacienti;

– SIST EN 1865–2:2010 – Specifikacije za nosila in drugo opremo za ravnanje s pacienti v reševalnih vozilih – 2. del: nosila s pomožnim pogonom in

– SIST EN 1846–2:2002+A3:2009 – Gasilska in reševalna vozila – 2. del: Splošne zahteve – Varnost in obnašanje pri uporabi.

36. člen

(NMP vozilo urgentnega zdravnika)

(1) Vozilo urgentnega zdravnika z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom »NMP – urgentni zdravnik« mora biti opremljeno v skladu z zahtevami tega člena ter ustrezati zahtevam predpisa, ki ureja prevoze pacientov, in ga izda minister, pristojen za zdravje.

(2) Vozilo urgentnega zdravnika mora biti prepoznavne barve, označeno z vizualnimi oznakami dežurnega zdravnika in opremljeno s posebnimi opozorilnimi svetilkami, ki oddajajo modro svetlobo tako, da so vidne z vseh strani. To vozilo mora imeti vgrajeno tudi ustrezno zvočno signalizacijo.

(3) V vozilo urgentnega zdravnika se lahko predela zgolj vozilo kategorije M(1)G.

(4) V prtljažnem delu vozila urgentnega zdravnika mora biti urejen prostor za namestitev prenosne opreme za nudenje nujne medicinske pomoči.

37. člen

(NMP reševalno motorno kolo)

(1) Motorno kolo z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom »NMP – reševalno« mora biti opremljeno v skladu z zahtevami tega člena ter ustrezati zahtevam predpisa, ki ureja prevoze pacientov, in ga izda minister, pristojen za zdravje.

(2) Reševalno motorno kolo mora biti prepoznavne barve, označeno z vizualnimi oznakami vozila nujne medicinske pomoči in opremljeno s posebnimi opozorilnimi svetilkami, ki oddajajo modro svetlobo tako, da so vidne z vseh strani. To motorno kolo mora imeti vgrajeno tudi ustrezno zvočno signalizacijo.

(3) V reševalno motorno kolo se lahko predela samo motorno kolo kategorije L(3)e.

(4) Na zadnjem delu reševalnega motornega kolesa mora biti urejen prostor za namestitev prenosne opreme za nudenje nujne medicinske pomoči.

38. člen

(NMP vozilo za vodenje, podporo in komunikacije)

(1) Vozilo z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom »NMP – vodenje in komunikacija« mora biti opremljeno v skladu z zahtevami tega člena ter ustrezati zahtevam predpisa, ki ureja prevoze pacientov, in ga izda minister, pristojen za zdravje.

(2) NMP vozilo za vodenje, podporo in komunikacije mora biti prepoznavne barve, označeno z vizualnimi oznakami vozila nujne medicinske pomoči in opremljeno s posebnimi opozorilnimi svetilkami, ki oddajajo modro svetlobo tako, da so vidne z vseh strani. To vozilo mora imeti vgrajeno tudi ustrezno zvočno signalizacijo, lahko pa ima vgrajene tudi delovne žaromete.

(3) V NMP vozilo za vodenje, podporo in komunikacije se lahko predela samo vozilo kategorije M(1) ali M(1)G.

39. člen

(NMP vozilo za prevoz osebja)

(1) Vozilo z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom »NMP – prevoz osebja« mora biti opremljeno v skladu z zahtevami tega člena ter ustrezati zahtevam predpisa, ki ureja prevoze pacientov in ga izda minister, pristojen za zdravje.

(2) NMP vozilo za prevoz osebja mora biti prepoznavne barve, označeno z vizualnimi oznakami vozila nujne medicinske pomoči in opremljeno s posebnimi opozorilnimi svetilkami, ki oddajajo modro svetlobo tako, da so vidne z vseh strani. To vozilo mora imeti vgrajeno tudi ustrezno zvočno signalizacijo, lahko pa ima vgrajene tudi delovne žaromete.

(3) V NMP vozilo za prevoz osebja se lahko predela samo vozilo kategorije M(1) ali M(1)G. Tako vozilo mora imeti osem sedežev poleg sedeža voznika.

40. člen

(pogrebna vozila)

(1) Vozilo z obliko nadgradnje »SD – pogrebno vozilo« mora biti opremljeno najmanj z opremo v skladu z zahtevami tega člena.

(2) Pogrebno vozilo mora biti v zadnjem delu posebej prirejeno za namen prevoza krste ali žare.

(3) Vozniška kabina oziroma potniški prostor pogrebnega vozila mora biti ločen od zadnjega dela vozila s polno pregradno steno ustrezne trdnosti. V steni je lahko vgrajeno fiksno okno, ki pa mora biti zastekljeno z varnostnim steklom in zaščiten z varnostno mrežo.

(4) Prostor v zadnjem delu pogrebnega vozila mora biti prisilno prezračevan.

(5) Prostor v zadnjem delu pogrebnega vozila mora biti v spodnjem delu obložen z oblogo iz ustreznega materiala, ki omogoča enostavno čiščenje oziroma pranje. Lesene obloge niso dovoljene.

(6) Na podu pogrebnega vozila morajo biti pritrjena kovinska vodila z vozičkom iz nerjavečega materiala za krsto oziroma pritrtilna mesta za žare. Pritrditev mora biti izvedena na nosilce oziroma ustrezno ojačena mesta na podu karoserije, v notranjosti pa morajo biti izdelana tudi pritrlišča za naprave za zavarovanje krste oziroma žar proti premikanju med prevozom.

41. člen

(vozilo – premična delavnica)

(1) Vozilo z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom »delavnica« mora biti opremljeno najmanj z opremo v skladu z zahtevami tega člena.

(2) Vozilo – premična delavnica mora imeti v tovornem delu urejeno delavnico z vgrajeno posebno opremo, s katero mora biti zapolnjen pretežni del prostora.

(3) Vozniška kabina oziroma potniški prostor vozila – premične delavnice mora biti ločen od zadnjega dela vozila s polno pregradno steno ustrezne trdnosti. V steni je lahko vgrajeno okno, ki pa mora biti zastekljeno z varnostnim steklom in na strani delovnega prostora zavarovano z varnostno mrežo. Če so v pregradni steni vgrajena vrata, morajo biti opremljena z zapiralnim mehanizmom. Vrata morajo biti izvedena tako, da trdnost pregradne stene in njena varovalna funkcija nista

zmanjšani.

(4) Regali za orodje in predalniki v vozilu – premični delavnici morajo biti ustrezno (fiksno) pritrjeni na karoserijo in izvedeni tako, da je preprečeno izpadanje orodja in delov (zavarovani proti odpiranju) med vožnjo in močnem zaviranju vozila. Za večje dele opreme in orodja morajo biti vgrajena stojala z elementi za pritrditev, da med vožnjo ne pride do nehotenega premikanja. Regali za orodje in predalniki ter druga specialna oprema morajo biti namensko izdelani iz kovinskih materialov oziroma morajo biti trdnostno ustrezno preskušeni za uporabo v vozilih.

(5) Če je vozilo – premična delavnica opremljeno z delovno mizo s primežem, ki je vgrajena v delovnem prostoru v notranjosti vozila, mora imeti na tem mestu vozilo stojno višino, sicer pa mora biti izvedena kot zložljiva, da jo je možno izvleči iz vozila.

(6) Delovno mesto v vozilu – premični delavnici mora biti ustrezno osvetljeno. V delu, kjer je nameščen delovni pult, je lahko vgrajeno bočno okno, ki pa mora biti z notranje strani dodatno zavarovano z zaščitno mrežo.

(7) Za dostop v delovni prostor vozila – premične delavnice morajo biti na desni ali zadnji strani vrata.

42. člen

(vozila, v katerem se izvaja neka dejavnost)

(1) Vozilo z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« in brez dodatnega opisa, v katerem se izvaja neka dejavnost, mora imeti vso vgrajeno opremo v vozilu tako zavarovano, da se prepreči njeno nehoteno premikanje med vožnjo in pri močnem zaviranju.

(2) Če se v delovnem prostoru vozila, v katerem se izvaja neka dejavnost, vozijo osebe ali se nahajajo delavci, ki opravljajo svojo dejavnost med vožnjo, morajo biti ti sedeži homologirani in opremljeni s tritočkovnimi varnostnimi pasovi ter nasloni za glavo. Vgrajena oprema med vožnjo ne sme predstavljati nevarnosti za osebe, ki se vozijo v tem prostoru.

(3) Vozniška kabina oziroma potniški prostor v vozilu, v katerih se izvaja neka dejavnost, je lahko ločen od zadnjega dela vozila s pregradno steno. Če so v pregradni steni vgrajena vrata, morajo biti opremljena z zapiralnim mehanizmom. Vrata morajo biti izvedena tako, da trdnost pregradne stene in njena varovalna funkcija nista zmanjšani.

(4) Notranjost vozila, v katerem se izvaja neka dejavnost, kjer se nahajajo osebe, mora biti ustrezno osvetljena, prezračevana in opremljena z vsaj enim oknom na vsaki strani.

(5) Za dostop v delovni prostor vozila, v katerem se izvaja neka dejavnost, morajo biti na desni ali zadnji strani vrata.

43. člen

(vozilo – premična prodajalna)

(1) Vozilo z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom »prodajalna« mora biti opremljeno najmanj z opremo v skladu z zahtevami tega člena.

(2) Vozilo – premična prodajalna mora imeti v tovornem delu urejen prodajni prostor, ki mora imeti stojno višino.

(3) Vozniška kabina oziroma potniški prostor vozila – premične prodajalne mora biti ločen od prodajnega prostora s pregradno steno ustrezne trdnosti. Za vstop v prodajni prostor iz kabine vozila so v pregradni steni lahko vgrajena vrata z zapiralnim mehanizmom. Vrata morajo biti izvedena tako, da trdnost pregradne stene in njena varovalna funkcija nista zmanjšani.

(4) Prodajni prostor vozila – premične prodajalne mora biti opremljen s prodajnim pultom, ki je za stranke dostopen z zunanje strani vozila tako, da se najmanj na eni strani tovornega dela vozila odpira del vozila za namen prodaje blaga. Med prevozom vozila mora biti pult zaprt z vrati v nadgradnji, ki ne sme imeti oken. V primeru, kadar se pri vozilih kategorije N(2) ali N(3) prodaja blaga opravlja znotraj vozila, je lahko prodajni pult dostopen za stranke tudi v notranjosti vozila, pri čemer mora biti urejeno varno vstopanje v vozilo in izstopanje iz njega skozi ustrezna vrata ter zadosten prostor v notranjosti vozila.

- (5) Za razmestitev blaga morajo biti v tovornem oziroma prodajnem prostoru vozila – premične prodajalne izdelane ustrezne police oziroma regali. Blago mora biti zavarovano pred padanjem s polic med vožnjo in pri močnem zaviranju.
- (6) Notranjost vozila – premične prodajalne mora biti ustrezno osvetljena in prezračevana.
- (7) Če se v vozilu – premični prodajalni prevažajo živila, mora biti prostor urejen v skladu s predpisi o higieni živil.
- (8) Za dostop v prodajni prostor vozila – premične prodajalne morajo biti na desni ali zadnji strani vozila vrata.

44. člen

(vozila prirejena za vožnjo oziroma prevoz invalida)

- (1) Vozilo, ki ga upravlja invalid, mora biti individualno prirejeno njegovim potrebam, v skladu z napotili zdravnika. Vgrajeni deli in oprema morajo biti ustrezno odobreni. Ta vozila imajo obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« in dodatni opis »za invalida«.
- (2) Posebne zahteve za vozila, prirejena za prevoz invalida v invalidskem vozičku, so opredeljene v predpisih, ki urejajo ugotavljanje skladnosti vozil. Ta vozila imajo obliko nadgradnje »SH – vozilo z dostopom za invalidski voziček«.

45. člen

(tovorna vozila z nakladalno stranico)

- (1) Tovorna vozila, ki imajo na zadnji strani vgrajeno nakladalno stranico, morajo imeti na tej stranici dve opozorilni zavesici.
- (2) Mere zavesic morajo biti najmanj 200 mm x 300 mm (š x v). Na teh zavesicah se morajo izmenjavati 50 mm široki odsevni beli in rdeči pasovi, ki potekajo pod kotom 45°.
- (3) Zavesici morata biti pritrjeni s svojim zgornjim robom na zadnjo stranico tako, da ob spuščeni stranici prosto visita in sta vidni od zadaj. Mesto pritrditve sme biti največ 500 mm oddaljeno od zgornjega roba stranice in 100 mm od stranskega roba stranice. Nameščeni morata biti simetrično glede na vzdolžno srednjo ravnino vozila.

46. člen

(posebni pogoji za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok)

- (1) Motorno vozilo, s katerim se v cestnem prometu prevažata skupina otrok, mora imeti:
- napravo, ki med zaviranjem preprečuje blokiranje koles,
 - električno ali hidravlično ojačan krmilni mehanizem (naprava za upravljanje vozila),
 - varnostne pasove na vseh sedežih,
 - naslonjala za glavo na vseh sedežih in
 - zapisovalno opremo v cestnih prevozih (tahograf).
- (2) Določbi tretje in četrte alineje prejšnjega odstavka se ne uporabljata za avtobuse, s katerimi se prevažajo skupine otrok. Avtobusi morajo imeti varnostne pasove in naslonjala za glavo vgrajene v skladu s predpisi o homologaciji.
- (3) Pri prevozu skupine otrok v občasnem in posebnem linijskem prevozu v naselju in na relaciji največ 10 kilometrov iz

naselja, v katerem se je prevoz začel, se sme uporabljati tudi avtobus, razreda 1 oziroma razreda A (mestni avtobus).

(4) Avtobusi morajo pri prevozu skupine otrok v občasnem prevozu potnikov v cestnem prometu na razdaljah, daljših od 50 km, ali pri vožnji skupine otrok po avtocesti in cesti, rezervirani za motorna vozila, ne glede na določbe drugega odstavka tega člena, obvezno imeti vgrajene varnostne pasove na vseh sedežih.

(5) Vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok, morajo biti označena s predpisanim znakom, kot je opredeljen v Prilogi VI, ki je sestavni del tega pravilnika.

47. člen

(cestni turistični vlak)

(1) Cestni turistični vlak je namenjen izključno prevozu sedečih potnikov.

(2) Kompozicija cestnega turističnega vlaka je sestavljena iz motornega vozila z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom »cestni turistični vlak« in najmanj enega ali največ treh priklopnikov z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom »za prevoz oseb«.

(3) Tehnične zahteve za cestni turistični vlak so opredeljene v Prilogi VII tega pravilnika.

V. IDENTIFIKACIJSKA ŠTEVILKA VOZILA

48. člen

(določitev nacionalne identifikacijske številke vozila)

(1) Tehnična služba, ki jo je za vtis identifikacijske številke vozila na vozilo v skladu z zakonom, ki ureja področje motornih vozil, pooblastil homologacijski organ v skladu z zakonom, ki ureja področje motornih vozil, z odločbo določi vozilu nacionalno identifikacijsko številko unikatnemu vozilu ali vozilu brez identifikacijske številke in o tem obvesti homologacijski organ.

(2) Identifikacijsko številko vtisne na vozilo tehnična služba, ki o tem izda stranki potrdilo o vtisu.

(3) Vsebina nacionalne identifikacijske številke vozila je določena v Prilogi III tega pravilnika.

(4) Identifikacijska številka mora biti vtisnjena na mestu, kot ga določa standard SIST ISO 4030:2000.

(5) Identifikacijska številka vozila mora biti vtisnjena tudi na tablici proizvajalca, katere vsebina mora ustrezati zahtevam, določenim s tehnično specifikacijo za vozila TSV 118.

49. člen

(ponovni vtis izvirne identifikacijske številke vozila)

(1) Tehnična služba v skladu z zakonom, ki ureja področje motornih vozil, z odločbo odredi ponovni vtis izvirne identifikacijske številke v primeru, da po popravilu ali predelavi vozila ta nima vtisnjene identifikacijske številke ali je ta poškodovana ali prenarejena.

(2) V tem primeru mora tehnična služba, ki ugotovi potrebo po vtisu številke, z odločbo odrediti ponovni vtis identifikacijske številke, jo vtisniti in izrezati ter shraniti tisti del pločevine, na katerem se nahaja izvirna identifikacijska številka vozila.

(3) V primerih vozila s poškodovano ali prenarejeno identifikacijsko številko se poškodovana ali prenarejena identifikacijska številka vozila prečrta, poleg nje pa se vtisne izvirna identifikacijska številka vozila, če je mogoče nesporno ugotoviti izvirno identifikacijsko številko vozila.

(4) Tehnična služba izda lastniku vozila potrdilo o ponovnem vtisu identifikacijske številke.

VI. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

50. člen

(prenehanje uporabe)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika se prenehajo uporabljati:

- Pravilnik o kompletu za prvo pomoč, ki spada v obvezno opremo motornih vozil (Uradni list RS, št. 106/04, 134/04, 136/04 – popr., 115/07 in 106/10 – ZMV);
- Pravilnik o minimalnih zahtevah, ki jih morajo izpolnjevati nekatere naprave in oprema vozil v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 97/02, 123/03 in 106/10 – ZMV);
- Pravilnik o napravah za omejevanje hitrosti nekaterih kategorij vozil (Uradni list RS, št. 74/07 in 106/10 – ZMV);
- Pravilnik o zatemnjevanju stekel na vozilih (Uradni list RS, št. 82/07, 70/08 in 106/10 – ZMV);
- Pravilnik o zahtevah za prekategorizacijo vozil (Uradni list RS, št. 70/08 in 106/10 – ZMV);
- Pravilnik o zimski opremi vozil v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 104/09 in 106/10 – ZMV);
- Pravilnik o naknadni vgradnji ogledal na vozila (Uradni list RS, št. 116/07 in 106/10 – ZMV);
- Pravilnik o merah in masah vozil v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 138/06, 48/11 in 106/10 – ZMV);
- Pravilnik o posebnih pogojih za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok (Uradni list RS, št. 23/09);
- Pravilnik o napravah in opremi vozil v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 17/00, 33/00 – popr., 45/04, 82/07, 70/08 in 104/09);
- Odredba o homologiranju zaščitnih čelad za voznike in sovoznike motornih koles in mopedov (št. 22.05) (Uradni list RS, 107/03);
- Odredba o homologiranju varnostnih trikotnikov (št. 27.03) (Uradni list RS, št. 62/99);
- Odredba o homologiranju posebnih opozorilnih svetilk za motorna vozila (št. 65.00) (Uradni list RS, št. 55/96);
- Odredba o homologiranju tabel za označevanje počasnih vozil (št. 69.01) (Uradni list RS, št. 62/99 in 80/99);
- Odredba o homologiranju tabel za označevanje težkih in dolgih vozil (št. 70.01) (Uradni list RS, št. 62/99 in 80/99);
- Odredba o homologiranju vozil na akumulatorski električni pogon glede posebnih pogojev za njihovo konstrukcijo in funkcionalno varnost (št. 100.00) (Uradni list RS, št. 74/97);
- Odredba o homologiranju odsevnih oznak za težka in dolga vozila ter njihove priklopnike (št. 104.00) (Uradni list RS, št. 62/99 in 86/99) in
- drugi do deveti odstavek 49. člena Pravilnika o tehničnih pregledih motornih in priklopnih vozil (Uradni list RS, št. 88/05, 119/07 in 106/10 – ZMV), ki se nanaša na dovoljenje za vtis identifikacijske številke vozila.

51. člen

(zamik uporabe)

(1) S 1. januarjem 2015 se začnejo uporabljati:

- določbe tretje alineje prvega odstavka 4. člena tega pravilnika glede mase gasilnika;
- določbe tretjega odstavka 4. člena tega pravilnika;
- določbe 25. člena tega pravilnika;
- določbe 34. do 43. člena ter 45. in 47. člena tega pravilnika, in sicer za postopek posamične odobritve predelanega vozila in za vozila, ki se prvič registrirajo v Republiki Sloveniji.

(2) S 1. januarjem 2016 se začnejo uporabljati:

- določbe prvega, drugega in tretjega odstavka 27. člena;
- določbe 28. člena;
- določbe 29. člena tega pravilnika, in sicer za vozila, ki se prvič registrirajo v Republiki Sloveniji.

52. člen

(uveljavitev)

Ta pravilnik začne veljati 1. oktobra 2013.

Št. 007-183/2012

Ljubljana, dne 16. aprila 2013

EVA 2012-2430-0108

Samo Omerzel l.r.
Minister
za infrastrukturo in prostor

Priloga I: Komplet za prvo pomoč

Priloga II: Mere in mase vozil v cestnem prometu

Priloga III: Vsebina nacionalne identifikacijske številke vozila

Priloga IV: Naknadna vgradnja ogledal na vozila

Priloga V: Obveznost vgradnje, nastavitvev in preverjanje naprav za omejevanje hitrosti

Priloga VI: Znak za označitev vozila, s katerim se prevažata skupina otrok

Priloga VII: Cestni turistični vlak

Na vrh

[<< Nazaj](#)

